

Verslagen De Discussie dd 16 september 2009

Onderwerp	pagina
Vragen aan burgemeester Bakker en wethouders Walters en Boog	2
Duurzaamheid (geagendeerd o.v.v. GrL)	4
Aanpak onrust Ooievaarsplein	6
Stationsgebied Zuid: aangepast bouwplan en herziening grondexploitatie Randvoorwaarden en grondexploitatie Stationsgebied Noord	9

Vragen aan burgemeester Bakker en de wethouders Boog en Walters

Aanwezig de heer/mevrouw

W.P.C. Hendriks, voorzitter
E. Boog, wethouder
K.J. Walters-Vos, wethouder
J.B. van Rooijen, PvdA
W.M. Jeaeger, D66
G. Maarse, DLPF
A. Polat, Groen Links
E. Zeeuw van der Laan, VVD
W.G.J. Drenth, griffier

PvdA: *vraag naar het waarom van de keuze van het Presidium voor Kieskompas en niet tevens voor Stemwijzer*

Antwoord burgemeester Bakker: na een uitvoerige discussie binnen het Presidium is er allereerst voor gekozen om met één aanbieder in zee te gaan en is de keuze van de meerderheid uiteindelijk op Kieskompas gevallen. De kosten vormden ook een afweging: zou er voor Kieskompas en Stemwijzer gekozen zijn dan bedroegen deze € 20.000. Nu kon met € 9000,- worden volstaan. Ook de benodigde tijd die de partijen zouden moeten besteden aan het invullen van de stellingen e.d. is meegewogen.

PvdA: *vraag de stand van zaken over het nachtelijk vrachtverkeer op de Diependaalselaan*

Antwoord wethouder Boog: terzake wordt gewerkt aan een stappenplan zoals dat met de raad is afgesproken. Een verbod op doorgaand nachtelijk vrachtverkeer in één keer is niet haalbaar. Inmiddels heeft het Gewest objectieve tellingen laten verrichten. De gegevens komen binnenkort beschikbaar voor de raadsleden. Momenteel vindt er o.a. een klachteninventarisatie plaats en worden de ongevallencijfers bekeken. Volgende maand wordt terzake juridisch advies verwacht, wat in het Gewest wordt besproken. Verwacht wordt dat alle raden nog dit jaar hierover kunnen spreken. Uit de tellingen is overigens gebleken dat de grootste problemen veroorzaakt worden door het bestemmingsverkeer. Dat gegeven moet nadrukkelijk betrokken worden bij het zoeken naar een oplossing. Daarom wordt ook gesproken met het bedrijfsleven. Het aanbrengen van geluidsarm asfalt valt zeker te overwegen bij de herinrichting van de Diependaalselaan. Eind oktober kan naar verwachting voortgang van de gesprekken met het bedrijfsleven worden gemeld.

PvdA: *vraag m.b.t. de Week van de Vooruitgang en voorstel tot een autoloze zondag tijdens de ev. Nike City Run op 18 april 2010..*

Antwoord wethouder Walters: Hilversum heeft meegedaan aan de verkiezing van de meest favoriete buschauffeur van Connexxion. Verder was er betrokkenheid bij de actie Fietsen Scoort, waarvoor 36 bedrijven zijn benaderd (waarvan er uiteindelijk slechts enkelen meededen). De gezamenlijke Hilversumse rijwielhandelaren hebben op de Groest een succesvolle en goed bezochte demonstratie gegeven van de innovatieve mogelijkheden van elektrische fietsen. Tenslotte is de actie 'te voet en per fiets' bij het begin van het nieuwe schooljaar weer gestart. Op de gemeentelijke en de seniorenpagina van de Gooi en Eembode is aan e.e.a. publiciteit gegeven.

Het college heeft besloten om geen medewerking te geven aan het organiseren van een autoloze zondag. Een belangrijk argument was, dat men geen voorstel wilde steunen waarbij de burgers iets *niet* mogen. Een ander argument was dat voor het organiseren van een autoloze zondag zo veel inzet

en organisatie nodig zou zijn, dat daardoor niet meer aan andere projecten zou kunnen worden meegedaan. Het initiatief om een autovrije zondag te koppelen aan de NikeCity Run op 18 april 2010 vindt een willig gehoor bij de wethouder. Het voorstel zal binnen het college verder worden besproken.

***PvdA:** vraag over het gebrek aan atelierruimte in Hilversum.*

Antwoord wethouder Boog: voor wat betreft de Badhuislaan wachten de kunstenaars de ontwikkelingen voorsnog af. Zij dienen nog te beslissen of ze daar willen blijven of niet. Binnenkort volgt wederom een gesprek met de Stichting Magdalena. De gemeente heeft uitgesproken bereid te zijn om te kijken naar (tijdelijke) panden die beschikbaar komen en die als atelierruimte kunnen worden benut. Verder is aan de corporaties gevraagd een inventarisatie te maken van geschikte tijdelijke bedrijfsruimte binnen hun bezit.

Inmiddels worden de mogelijkheden van de voormalige gemeentewerf op de Mussenstraat bekeken. Panden aan de Naarderstraat, de Koninginneweg alsmede de vm. melkfabriek zijn eveneens in beeld. Wethouder Rensen zal de komende week de uitkomst bekend maken van een onderzoek naar ruimte voor creatieve bedrijvigheid.

Tenslotte krijgt een vertegenwoordigster van Stichting Magdalena kort de gelegenheid om te pleiten voor passende atelierruimte voor ongeveer 80 Hilversumse kunstenaars.

Duurzaamheid

Ter advisering aan het college

Aanwezig de heer/mevrouw

W.P.C. Hendriks, voorzitter
A. Olde, CDA
P.H.A. Hermans, PvdA
E. v.d. Berg, D66
G. Maarse, DLPF
H.C.L. Logtenberg, GroenLinks
E. Zeeuw van der Laan, VVD
J. de Wit, ChristenUnie
K. de Beer, SP
J. Spaans, LH
W.G.J. Drenth, griffier

Mevrouw Logtenberg geeft een toelichting op de door de fractie uitgebrachte discussienotitie. Samenvattend: de gemeente moet een voortrekkersrol gaan vervullen. Vijf punten worden daartoe specifiek genoemd.

Alle fracties laten weten blij te zijn met het feit dat het Groen Akkoord getekend is en zich te kunnen vinden in de 37 programmapunten. Men toont zich voorts ingenomen met het gegeven dat wethouder Walters nu ook de portefeuille Milieu/duurzaamheid vertegenwoordigt.

CU noemt de keuze van de 5 punten arbitrair, zou zelf wellicht een ander lijstje voorstellen en wil voor wat betreft de nodige financiële middelen bekijken of de begroting daarin voorziet.

PvdA kijkt vooral uit naar de uitwerking van de visie van het college over duurzame stedenbouw/klimaatneutrale gebouwde omgeving (programmapunt 26) en ziet daarin een essentieel speerpunt. Met de corporaties moet overeenstemming worden bereikt over het toegroeien van hun huurwoningen naar het A-label, om de gestaag stijgende energieprijzen te compenseren. De fractie zou het voorgestelde lijstje met andere punten willen aanvullen.

VVD mist bij de doelen de specifieke aandacht voor het stimuleren van duurzame bedrijfsvoering – bijvoorbeeld het advies om in te kopen bij ondernemingen die duurzaam en maatschappelijk ondernemen nastreven.

SP vindt het ook belangrijk om duurzaamheid zichtbaar te maken. De fractie kan zich wel vinden in de notitie van Groen Links, maar is bang dat aandacht voor de 5 genoemde onderwerpen ten koste zal gaan van de overige programmapunten. Beter zou het zijn om een breed duurzaamheidsbeleid na te streven op een zodanige manier dat duurzaam-denken bij het gehele ambtelijke apparaat a.h.w. in het DNA versleuteld is en een factor vormt bij iedere beslissing.

GRL wil geen punten negeren, doch een accent leggen op enkele onderdelen die op redelijk korte termijn uitvoerbaar zijn en zichtbaar voor de burgers. Aan dat laatste ontbreekt het nogal eens: desgevraagd menen veel inwoners dat Hilversum zich nog niet echt met duurzaamheid bezighoudt.

SP vreest een te grote nadruk op enkele demonstratieprojecten en zoekt eerst liever naar een stevige basis.

CDA stelt dat de insteek van deze nota tegengesteld is aan de kern van de problemen. Immers: de gemeente kan nog zo'n goed voorbeeld geven: als de burgers niet gemotiveerd zijn valt het draagvlak weg. Het advies van de fractie zou zijn om de nadruk op bewustwording te leggen.

Over de notitie merkt het CDA op dat Groen Links te ongeduldig en te ambitieus is. Het proces van draagvlakvergroting zal niet sneller verlopen door de lat hoger te leggen.

LH ondersteunt de notitie van Groen Links. Juist de beperking van het aantal punten kan duidelijkheid in de hand werken. De fractie is bang dat teveel tegelijk doen zal leiden tot verwatering.

Het beperken van het uitlichten van gebouwen in de nachtelijke uren kan bijvoorbeeld een goede boodschap naar de burgers afgeven.

Het 's nachts onnodig laten branden van verkeerslichten zou ook kritisch bekeken moeten worden.

DLPH hecht veel waarde aan een goede communicatie met en naar de burgers. Op veel van de 37 punten is intensieve voorlichting gewenst. Menigeen is niet op de hoogte van welke duurzame en geldbesparende maatregelen getroffen kunnen worden bij een verbouwing.

De fractie is benieuwd naar de werkzaamheden van de duurzaamheidsmedewerkster. Tenslotte informeert de fractie naar de status van de subsidieaanvragen via de SLOK-regeling.

D66 spreekt over een sympathiek plan van Groen Links, maar stelt dat t.a.v. punt 4 de werkelijkheid in het oog moet worden gehouden.

D66 is niet ontevreden over de prestaties van de gemeente tot dusver: aan tweederde van de genoemde punten wordt reeds gewerkt.

Wethouder Walters wijst erop dat het plan loopt van 2009 tot 2011. Het is daarom niet zo vreemd dat nog niet met alle onderwerpen gestart is.

Zij vraagt zich af of het begrip 'Klimaatneutraal' de burgers echt aanspreekt en motiveert.

PvdA denkt dat het belangrijk is dat er doelen gesteld worden die per sector en per onderdeel meetbaar zijn.

GRL: vraagt de wethouder om in ieder geval duidelijke doelstellingen aan te geven.

Wethouder Walters stelt dat dat weliswaar zou kunnen, maar dat duurzaamheid ook in veel kleine aspecten zit zoals onkruidbestrijding en het gebruik van ecologische producten.

- Hierop ontpint zich een korte discussie waarin de definities van het begrip duurzaamheid en klimaatneutraal centraal staat.

Wethouder Walters beargumenteert waarom zij liever niet wil focussen op slechts een aantal onderdelen van het programma. Verder betoogt zij dat de gemeente meer kenbaar moet maken aan welke concrete doelen wordt gewerkt om zo de bewustwording op gang te brengen (of te houden). Er zou bijvoorbeeld brede publiciteit gegeven moeten worden aan het feit dat alle lantaarns in Hilversum op groene stroom draaien en dat er met de goedkoopste Toyota Aygo's (label A) gereden wordt. Als scholen een stapje hoger op de energielabel-ladder komen is dat ook een publicatie waard. Op dat gebied vindt overigens veel overleg plaats. Bij nieuwbouw van scholen wordt scherp gelet op extra duurzaamheid.

Het verduurzamen van de monumentale Dudokscholen is in theorie wellicht mogelijk, maar ten koste van veel dure ingrepen. De middelen zijn echter beperkt.

Inzake de uitwerking van punt 26 wordt toegewerkt naar een meetinstrument. Zodra dit functioneert wordt ondermeer met de corporaties gesproken over de toepasbaarheid. De fracties worden in december door middel van een raadsinformatiebrief op de hoogte gesteld van de voortgang.

Het is lastig om elk doel meetbaar te maken - de burger zal waarschijnlijk meer worden aangesproken door zichtbare verbeteringen. Het antwoord op de vraag of de boodschap is aangekomen is daarentegen wel weer meetbaar.

GRL betoogt dat al met eenvoudige middelen veel bereikt kan worden, bijvoorbeeld op de Dudokscholen. (verwarming 4 graden lager afstellen) en zoekt naar ambitie bij de wethouder.

Wethouder Walters merkt op dat er een stevig 37-puntenplan is vastgesteld dat in de overzichtelijke tijd van drie jaar afgewerkt of in gang gezet moet zijn. Meer is niet haalbaar.

Na opnieuw enige discussie zegt zij toe een communicatieplan toe te zullen voegen aan de 37 punten.

Verder doet zij de toezegging dat bij een volgende berichtgeving (vóór de verkiezingen in 2010) over de stand van zaken eventuele knelpunten worden aangegeven. De raadsleden kunnen dan eventueel actie ondernemen.

Grl nodigt de aanwezigen tenslotte uit voor de duurzame fietstocht die op 3 oktober ondermeer langs TCN en Nike voert om te laten zien welke duurzame maatregelen er op bedrijfsmatig niveau mogelijk zijn.

DE DISCUSSIE

verslag van de discussie d.d. 16 september 2009, aanvang 20.15 uur

Onderwerp: Brief college burgemeester en wethouders aanpak onrust Ooievaarsplein

Locatie: Dudokkamer gemeentehuis

Deelnemers aan De Discussie:

dhr. H. van Dijk, voorzitter
dhr. H. Haselager, PvdA
dhr. B.M. Moojen, VVD
dhr. D.J. Klees, Leefbaar Hilversum
dhr. A. Yorulmaz, fractieassistent CDA
mw. J. Verweij, fractieassistent SP
dhr. W.M. Jaeger, D66
mw. A. Polat, GroenLinks
dhr. E.C. Bakker, burgemeester
dhr. E. Boog, wethouder D66
dhr. Rijnbeek, politie
dhr. K.E. Driehuijs, griffier

Burgemeester **Bakker** vermeldt dat het college heeft besloten om twee toezichthouders in te zetten op het Ooievaarsplein voor het signaleren, corrigeren, en preventief optreden, een en ander in overleg met de politie en Versa. Het zijn mensen die ervaring hebben met dergelijke werkzaamheden. Zij functioneren naast straatcoaches en het reguliere politiewerk.

Wethouder **Boog** vult aan dat de burgemeester en hijzelf een gesprek hebben gevoerd met bewoners en kinderen van het Ooievaarsplein. Ook de wijkagent en het opbouwwerk hebben met bewoners gesproken. Er is op 24 september een bewonersavond gepland over de vervolgaanpak.

De **VVD** vindt de kwestie er een van openbare orde en veiligheid, die valt onder de verantwoordelijkheid van burgemeester Bakker. Optreden lijkt de fractie goed. Het inzetten van toezichthouders is eveneens een goede zaak en zij zorgen ervoor dat zaken blijven verlopen zoals het moet. De tijd van geitenwollensokkenaanpak is wat de VVD betreft voorbij. Kinderen kan men niet strafrechtelijk vervolgen, maar men kan ze wel meenemen naar het politiebureau. Consequent aanpakken en handhaven is hier volgens de fractie op zijn plaats.

De **PvdA** herinnert aan het een jaar geleden in een discussie behandelen van de situatie op het Ooievaarsplein. Een jaar later moet de gemeenteraad in de krant lezen dat er weer wat aan de hand is. Verantwoordelijken hebben echter diverse signalen afgegeven. De fractie wil weten hoe ernstig de situatie op het Ooievaarsplein nu is.

Het gaat om minderjarige kinderen van 12/13 jaar en het bevreemdt de fractie dat zij dermate veel ellende kunnen veroorzaken dat allerlei instellingen daaraan niets kunnen doen. De ouders dienen eerst te worden aangesproken.

De PvdA is teleurgesteld over het dubbele optreden van het college en vindt dat apart. Er is een handboek Spanningen, waarmee het blijkbaar niet mogelijk is overlast te voorkomen.

GroenLinks vraagt of de PvdA een buurtonderzoek voorstelt.

De **PvdA** neemt aan dat al gedurende een jaar door diverse instanties wordt gesproken met buurtbewoners.

Leefbaar Hilversum stelt vast dat er iets aan de hand is op het Ooievaarsplein en dat het moeilijk is om te bepalen wat er moet worden gedaan om goed te communiceren. Na een jaar is men terug bij af. Sociaal beleid heeft blijkbaar niet gewerkt. De ouders moeten volgens de fractie aangesproken worden.

Het **CDA** kent alle jongeren die op de locatie spelen en kan zich vinden in de inzet van toezichthouders. Wellicht kan als middel ontheffing van de ouderlijke macht overwogen worden.

GroenLinks informeert naar de noodzaak van een buurtonderzoek.

De **SP** vraagt zich af wat gesprekken met buurtbewoners hebben opgeleverd en wat die hebben bijgedragen aan oplossingen. Ook is de fractie benieuwd wat de kinderen hebben gezegd. Bij gedragsstoornissen moet hulpverlening ingezet worden. Het uitvoeren van een buurtonderzoek klinkt een beetje vreemd als men al een jaar lang bezig is om aan de situatie in het gebied te werken.

Burgemeester **Bakker** zet uiteen dat de wijkagent nog steeds in het gebied functioneert. Uit politierapporten bleek niet dat sprake was van een uit de hand gelopen situatie.

Toen de berichten over overlast binnenkwamen is het college aan de slag gegaan. Hij heeft extra inzet van de politie gevraagd. Er heeft overleg plaatsgevonden waarbij meerdere afspraken gemaakt zijn om het overlastgevend gedrag de kop in te drukken. Mogelijkheden daartoe zijn daders oppakken en ze meenemen voor een goed gesprek.

De **PvdA** stelt vast dat professionals het probleem als minder erg ervaren dan bewoners.

Burgemeester **Bakker** stelt dat de situatie zo erg is als die wordt ervaren en daaraan moet iets gedaan worden. Vandaar de extra inzet van politie, toezichthouders, straatcoaches en Versa. De ouders worden er nu ook bij betrokken. Hij wil kinderen harder aanpakken. Kinderen die zich slecht gedragen worden door de politie meegenomen en met hen wordt gesproken, evenals met hun ouders.

Het **CDA** vindt het belangrijk om ook ouders erbij te betrekken.

Burgemeester **Bakker** beaamt dat.

De **PvdA** bewondert het fanatisme en de betrokkenheid van de burgemeester, maar wil weten wat er in het afgelopen jaar is gebeurd en op welke wijze buurtbewoners met elkaar zouden praten.

De heer **Rijnbeek** merkt op dat de politie serieus reageert op meldingen van jeugdoverlast. De politie zal met prioriteit op overlastmeldingen op het Ooievaarsplein reageren. Kinderen die de politie daar aantreft zullen worden aangesproken. Waar mogelijk zal tot aanhouding worden overgegaan als sprake is van een strafbaar feit. Vervolgens zullen de ouders van de kinderen in kennis worden gesteld. Ten slotte zal terug worden gerapporteerd aan de melder over wat er met de melding is gedaan.

De wijkagent is op het Ooievaarsplein begonnen toen de problematiek net speelde en die is met veel inzet aan de gang gegaan. Hij heeft echter de problematiek echter niet zien aankomen, zodat die niet in de kiem is gesmoord. De wijkagent had met diens netwerk wel het idee dat er iets zou gebeuren.

In de afgelopen drie maanden waren er 15 meldingen van jeugdoverlast. Vanaf januari 2009 gaat het om 20 meldingen, waarvan 8 meldingen afkomstig van één persoon en 4 meldingen van een andere melder. Het gaat om meldingen van voetballende jeugd, tegen gevels klimmen, gillen en schreeuwen,

schieten met een katapult en het vernielen van bloembakken. De leeftijd van de jongeren is lager dan 12 jaar, wat betekent dat ze strafrechtelijk niet vervolgbaar zijn en niet in aanmerking komen voor een HALT-traject. Hij is verbaasd over het stuk in de Gooi en Eemlander over een eerste slachtoffer. Een vermeende poging tot zelfdoding is niet het gevolg van de situatie op het Ooievaarsplein. Dat bepaalt echter wel voor een groot gedeelte de beeldvorming rondom de problematiek. In situaties waar het opgroeien van het kind in het geding is, gaat de melding naar de Raad voor de Kinderbescherming.

Wethouder **Boog** gaat in op datgene wat bewoners en kinderen zelf hebben aangegeven, waaruit conclusies te trekken zijn waar het is misgegaan. Hij heeft geanalyseerd dat er zeer veel druk bestaat op het Ooievaarsplein. Het plein is op papier mooi ingericht, maar de praktijk pakt anders uit. Het plein wordt intensief door veel jongeren gebruikt. Er wordt gevoetbald, maar het plein is daarvoor niet geschikt, zodat snel sprake is van overlast. Aan huis gekluisterde mensen ervaren ontzettend veel overlast. Het plein heeft een zodanige aantrekkingskracht dat het aan zijn eigen succes ten onder gaat. Met name voetballende jeugd levert veel overlast op en vervolgens is het een kleine stap naar kleine vernielingen, overlast en intimidatie.

Ten behoeve van een fundamentele aanpak moet gekeken worden naar de inrichting van het plein. Bekeken moet worden of de voetballende jeugd elders in de wijk een plek moet krijgen.

Er is een continue druk op het plein, waardoor incidenten ook vanuit een ander opzicht worden bekeken. Kinderen voelen ook spanning.

Naast extra toezicht en optreden moet het gebruik van het plein bekeken worden.

D66 wil over drie maanden de situatie herbezien. Ingrijpen moet plaatsvinden door professionals. Er is een wil om de kwestie op te pakken. Bezien moet worden of alle te bereiken mensen ook bereikt worden. De fractie pleit voor een iets terughoudender optreden van de politiek.

Burgemeester **Bakker** wijst op de inzet van Versa, straatcoaches, de politie en gesprekken met ouders. En toch gebeurden er na de zomer weer incidenten, waardoor mensen weer overlast ervaren. De verplichting van hem is dan om daarmee aan de slag te gaan. Bewoners moeten zich daar ook behaaglijk voelen. Het is hem helder dat bewoners nu grote ergernis ervaren en zich niet lekker voelen. Hij wil er daarom extra bovenop zitten. Als de beleving zodanig is, is hij verplicht om daarmee aan de slag te gaan. Daartoe wil hij ook de ruimte hebben. Hij verzoekt de raad daarom akkoord te gaan met de extra inzet van het college, Versa welzijn en de politie en hoopt daarna te kunnen melden dat de bewoners van het plein en de zorgwoningen geen overlast meer ervaren.

GroenLinks gaat daarmee akkoord onder de voorwaarde dat de wijk nog steeds kindvriendelijk blijft.

Leefbaar Hilversum constateert dat er een hardere aanpak komt en dringt aan op het maken van een gebaar door de conclusies van de burgemeester door te geven en in gesprek te blijven op basis van het geleerde in het afgelopen jaar.

De **VVD** is het eens met te nemen maatregelen, maar vindt die een jaar te laat komen.

Burgemeester **Bakker** stelt dat belangrijk is dat kinderen ook kinderen kunnen zijn.

De **voorzitter** constateert dat de kwestie over drie maanden terugkomt in de discussie en sluit die om 21.15 uur.

Aldus vastgesteld op
De griffier,

De voorzitter,

dhr. K.E. Driehuijs.

dhr. H. van Dijk.

DE DISCUSSIE

verslag van de discussie d.d. 16 september 2009, aanvang 19.30 uur

Onderwerpen: Stationsgebied Zuid: aangepast bouwplan en herziening grondexploitatie; randvoorwaarden en grondexploitatie Stationsgebied Noord

Locatie: Raadzaal gemeentehuis

Deelnemers aan De Discussie:

dhr. F. van Osch, voorzitter
dhr. J.J.M. Coenen, PvdA
dhr. J.P.H.M. van Gilse, VVD
dhr. P.M. van Westing, fractieassistent Leefbaar Hilversum
mw. M.E. Mulder-Hillen, CDA
dhr. J. van Otterloo, SP
dhr. B. Smit, D66
dhr. J.P. van Damme, GroenLinks
mw. L. Sazias, DLPH
dhr. Z.H. Burema, fractieassistent ChristenUnie
dhr. J.J.M.P. Rensen, wethouder PvdA
dhr. T. Böhm, ambtelijk adviseur
dhr. F. Zwertbroek, griffier

De heer **Pronk** is lid van de adviesgroep die zich in augustus 2009 heeft beziggehouden met het ontwikkelen van ideeën voor de Stationstoren. Een neerslag daarvan was het boekje ‘Geef de Stationstoren vorm’, die een getrouwe weergave laat zien van de gezette stappen en de resultaten van het samenwerkingsverband. Met de adviesgroep is volgens hem een nieuwe en vruchtbare weg ingeslagen om burgerparticipatie een zinvolle rol te laten vervullen. Hij complimenteert de raad voor de gegeven ruimte voor burgerparticipatie. Ondanks dat sprake was van een vingeroefening is de instelling van een adviesgroep naar zijn mening voor herhaling vatbaar. De resultaten hadden wellicht toch nog wat verrassender kunnen zijn. Als de opdracht ruimer was geweest, waarbij het gehele Stationsplein uitgangspunt zou zijn, dan was het resultaat waarschijnlijk beter geweest. Als er tevoren een SWOT-analyse was gemaakt, dan zou de probleemstelling nog meer helder zijn geweest. Aan het beoogde gebruik had een verkenning van de marktbehoefte kunnen staan. Het uiteindelijke visitekaartje kan nooit uit één gebouw bestaan en daarbij behoort een gehele visie.

Prijzenswaardig vindt de adviesgroep het dat er ook een beoogde betrokkenheid is bij het verdere verloop van de vormgeving. Hij hoopt daarbij vaart te kunnen maken. Het ideegenererend vermogen van de adviesgroep kan op die manier optimaal benut worden. Bij de evaluatie van de geopperde ideeën zou het plezierig zijn als meer raadsleden onder leiding van gekwalificeerde vakmensen blijk zouden geven van hun betrokkenheid. Ook de adviesgroep had namelijk behoefte aan feedback. Hij beveelt de zienswijze van de adviesgroep aan voor een positief besluit en hoopt dat het proces met de nodige aanpassingen in de toekomst voor herhaling aanleiding zal zijn.

De heer **Leenders**, vertegenwoordiger van de Historische Kring, sluit zich aan bij de heer Pronk. De Historische Kring pleit al jaren voor een integrale bouwhoogtevisie in Hilversum. De Historische Kring heeft daartoe twee maanden terug een brief gestuurd aan de gemeente om een bouwhoogtevisie te laten vaststellen. De gemeente antwoordde dat dat zou gebeuren in het kader van de Structuurvisie. Dat vindt hij niet kunnen, omdat er diverse plannen op stapel staan, waarbij er een visie nodig is over bouwhoogten. Die plannen kunnen niet wachten tot de Structuurvisie er is. Hij verzoekt de raad het college te vragen om vooruitlopend op de Structuurvisie te discussiëren over een bouwhoogtevisie voor geheel Hilversum.

De **SP** vraagt naar welk deel de heer Pronk bij het Stationsplein graag had gekeken.

De heer **Pronk** antwoordt dat het Stationsplein eigenlijk al was ingedeeld. Het neerzetten van een gebouw als icoon voor Hilversum had mooier geweest als het Stationsplein daarbij geïntegreerd had kunnen worden. Het Stationsplein omvat transfers en kan een bepaalde ambiance met zich meebrengen. Als het gehele Stationsplein daartoe wordt ingericht, zou de kwaliteit en het visitekaartje van Hilversum daarmee op een sympathieke manier ondersteund kunnen worden. Die mogelijkheid was de adviesgroep niet meer gegeven.

De **SP** stelt dat de inrichting van het Stationsplein min of meer geënt is op de huidige inrichting en vraagt zich af waar het zou misgaan.

De heer **Pronk** haalt aan dat het Stationsplein enerzijds het busstation en anderzijds de taxistandplaats herbergt. Die verkeersstromen doorkruisen het gehele Stationsplein. Als het busstation een vijftiental meters naar het oosten teruggetrokken zou worden en op die ruimte taxi's zouden plaatsnemen, dan zou op de vrijkomende ruimte kunst of iets anders kunnen worden gesitueerd, waardoor de kwaliteit van Hilversum geëtaleerd zou zijn.

Leefbaar Hilversum weet dat een van haar partijleden bij de bijeenkomst van de adviesgroep had willen aanschuiven, maar die mocht echter niet meepraten.

De heer **Pronk** vertelt dat de adviesgroep eerst in beslotenheid heeft vergaderd. De uitnodiging aan raadsleden is nadien uitgegaan om na afloop van het vormen van ideeën de politiek te ontmoeten, omdat het plezierig is om feedback te geven. Een eindrapportage is interessant, maar het wordingsproces is dat evenzeer.

Wethouder **Rensen** verduidelijkt dat gemeenteraadsleden niet zouden meedoen aan het meepraatproces, maar wel waren uitgenodigd om kennis te nemen van de bereikte resultaten.

Stationsgebied Zuid: aangepast bouwplan en herziening grondexploitatie

De **PvdA** is blij met het voorgelegde mooie plan en vindt dat een goed voorbeeld van ingrijpen van de overheid toen het fout dreigde te gaan. Er wordt nu in ruime mate voldaan aan woningbehoeften in de gemeente. Het plan is er volgens de fractie niet slechter op geworden en de kwaliteit van de woningen heeft er ook niet onder geleden. De PvdA steunt het voorstel van harte.

De **SP** sluit zich daarbij aan. De aanpassing van het plan leidt tot goedkopere woningen. De redenering vindt de fractie enigszins opportunistisch, maar zij is erg blij met de uitkomst dat er uiteindelijk goedkope woningen komen. Het bestemmingsplan ziet er goed uit en het parkeren is keurig opgelost.

De **VVD** vraagt of de SP zich ook verbaast over de switch in type woningen en onderschrijft dat een vorige keer een plan is voorgelegd dat niet voldeed aan de woningbehoeften.

De **SP** is blij met de aanpassingen, waardoor er veel meer betaalbare woningen komen. Het percentage van 37 wordt gehaald. De SP verbaast zich echter over het gemak waarmee het programma is gewijzigd.

GroenLinks wil de jubelverhalen temperen, maar waardeert het dat het college heeft ingegrepen. Het risico is dat de subsidie niet zal worden binnengehaald en de fractie vraagt of dat toch zal lukken. Een deel van het plan zal gerealiseerd worden, omdat het gaat om drie van de vijf torens. De andere twee torens betreffen koopappartementen, waarvan 80 procent verkocht moet zijn wil men daadwerkelijk gaan bouwen.

Verder informeert GroenLinks naar de overeenkomst met de ontwikkelaars en of sprake is van een hard contract, waaraan zij gehouden zijn.

Het gebied krijgt een groene uitstraling, maar het is de vraag hoe dat rijmt met de eerdere opmerking van het college dat dat een armoedige aanblik geeft.

Volgens de fractie ontbreekt de samenhang met omliggende gebieden, hoewel het gaat om het centrum van Hilversum. Wellicht moet het gebied op maaiveldniveau anders gebruikt worden. Gezien het accent op woningen wordt het geen levendig gebied.

Wat betreft de bouwhoogtevisie is het volgens GroenLinks duidelijk hoe die eruit komt te zien.

De **SP** vindt de hoogbouwvisie belangrijk, maar wijst erop dat de bestemmingsplannen voor hoogbouw al enigszins kaders aangeven. Er moet een hoogbouwvisie komen, maar het is volgens de SP niet zo dat de gemeente willekeurig wat doet.

GroenLinks wil een samenhangend geheel qua hoogbouw en voor de wijze waarop het gebied eruit zal zien.

De **SP** deelt nogmaals het pleidooi voor de hoogbouwvisie. Een hoogbouwvisie en prachtige gebouwen zijn niet voldoende. Er moet ook daadwerkelijk gebouwd worden.

Volgens **GroenLinks** zal het plan door het leegstaande GAK-gebouw geen succes worden. Wil het Stationsgebied een succes worden, dan moeten leegstaande panden ingevuld worden. Vanwege het ontbreken van samenhang in het gebied wordt het plan volgens de fractie geen succes. Een eenheid in het gebied ontbreekt nu.

De **VVD** beaamt dat samenhang in het gebied ontbreekt en de Structuurvisie oude plannen naar een bepaald niveau kan brengen.

De **SP** is het daarmee eens, maar wil niet dat er gedurende een bepaalde periode niet gebouwd zal worden. Men moet wel werken vanuit de bestaande situatie.

De **DLPH** herinnert aan de afspraak van anderhalf jaar geleden dat er een visie moet komen.

GroenLinks vraagt wat het uitgeven van grond in erfpacht betekent voor de gemeentelijke organisatie zoals mogelijk het oprichten van een afdeling Erfpachtbeheer. Daarnaast wil de fractie weten wat het betekent voor de financiële positie van de gemeente als de twee torens niet gerealiseerd worden indien geen 80% van de appartementen wordt verkocht.

Het **CDA** raadt aan de fouten in de teksten voor de raadsbehandeling te verbeteren. Ten behoeve van het binnenhalen van de subsidie moet de bouw binnen een bepaalde termijn daadwerkelijk starten en de fractie vraagt of het college dat kan bevestigen. Verder wil het CDA weten of het niet starten voor een bepaalde datum betekent dat later alsnog subsidie aangevraagd kan worden.

Voorts informeert het CDA of tien jaar na de bouw nog wel over starterswoningen gesproken kan worden. De fractie is verder benieuwd wie de kosten van het groenonderhoud zal dragen. Daarnaast wil het CDA weten of de prijzen van koop- en huurwoningen al bekend zijn. De fractie zet vraagtekens of woningen wel haalbaar zullen zijn voor mensen die zich net op de woningmarkt begeven.

D66 is blij dat er eindelijk een oplossing is om het plan af te maken en waarschijnlijk kan dat door een groene uitstraling iets mooier worden. De fractie is verheugd over minder commerciële ruimte, maar betreurt het vertrek van het grand café en een studio. Ook D66 wil weten of er waarborgen zijn dat de twee kooptorens daadwerkelijk gebouwd zullen worden. Voor het overige is D66 tevreden over het plan.

De **VVD** vindt de gebouwen niet passen in de omgeving, omdat die zijn gericht op verdichting door middel van het realiseren van torenflats en geen bijdrage leveren aan de stedelijke structuur. De centrumfunctie wordt daardoor ook niet versterkt. Het plan is het gevolg van een achterhaald stedenbouwkundig plan. De fractie is daarom niet blij met het plan en wil in verband met de hardheid van het contract het juridische advies ter inzage gelegd hebben.

Wat betreft de planaanpassingen vindt de fractie het stuk niet helder genoeg. Destijds zijn randvoorwaarden gesteld en de VVD wil zien op welke punten men daarvan afwijkt.

De levendige plint is verdwenen, waardoor het gebied 's avonds doods zal worden en zal verloederen. Het bevreemdt de VVD dat de woningtypes binnen korte termijn gewijzigd zijn. Ook wil de fractie weten of kleinere appartementen eventueel later op eenvoudige wijze samen te voegen zijn.

Juist ouderen hebben behoefte aan nieuwe woningen, omdat die levensloopbestendig zijn en de vraag is of de woningen aan de Woonkeur voordoen.

De subsidieregeling is met name bedoeld voor het vlottrekken van projecten in hogere huurklassen en bij koopwoningen boven de liberalisatiegrens. Deze woningen worden echter juist massaal vervangen door kleinere eenheden en de fractie stelt de vraag hoe men dat met elkaar kan rijmen. Verder is het de vraag voor welke woningen subsidies zijn verleend. Vervolgens informeert de fractie waaruit de cofinanciering van de ontwikkelaar bestaat.

De VVD vindt het parkeren nog een groot vraagteken, omdat wordt afgeweken van de vastgestelde Parkeernota. De parkeernorm in het plan varieert tussen 1,15 en 1,4 wat een tekort van 40 tot 60 parkeerplaatsen betekent.

Als er een grondnota geweest zou zijn had de raad kunnen controleren of erfpacht een strategisch middel is om in te zetten voor verkoopacties. Nu is dat beleid er niet en het is de vraag of het plan een incident is of een pragmatische oplossing. De vraag is ook of de beheerkosten van de erfpacht in de erfpachtcanon verwerkt zijn. Een ingroei van de erfpachtcanon lijkt de VVD gevaarlijk, omdat de werkelijke kosten pas jaren later worden doorgerekend.

Het Stationsgebied-Zuid is een van de grootste projecten in de voorziening en daar moet de gemeente weer € 200.000,- op bijleggen. Kwaliteit mag echter geld kosten, maar de fractie heeft niet de indruk dat op deze locatie sprake is van kwaliteit.

Het college geeft aan de bouwaanvraag met prioriteit te zullen behandelen, wat de fractie verbaast, omdat onlangs extra geld is uitgetrokken ten behoeve van van het snel en op tijd behandelen van alle bouwaanvragen.

Als niet in 2009 gestart wordt met de bouw vervalt de subsidie en het bevreemdt de VVD dat dat punt niet expliciet in de risicoparagraaf is vermeld, tenzij de ontwikkelaar dit risico volledig overneemt. De fractie vraagt of dat het geval is.

Uit de subsidieregeling blijkt dat voor koopwoningen keiharde afbouwgaranties aanwezig moeten zijn en de VVD vraagt of die er daadwerkelijk zijn.

Ten slotte heeft de VVD het college gewezen op de Europese aanbestedingsproblematiek en gevraagd om een goede analyse daarvan. De vraag is hoe ingrijpende en tussentijdse planaanpassingen en wijzigingen van financiële afspraken zich tot het Europese aanbestedingsrecht verhouden. De subsidieregeling waarschuwt voor de consequenties van het Europese aanbestedingsrecht, zodat de fractie aanneemt dat een jurist hierover is geraadpleegd. Die analyse wil de fractie graag ter inzage hebben.

De **DLPH** vindt het plan een historische vergissing, die de identiteit van Hilversum voorgoed verandert op een manier die bewoners niet willen. De fractie is benieuwd naar prijzen en kosten voor huurders en kopers.

Er komen nu 150 woningen in plaats van 115 woningen, maar minder parkeerplaatsen, wat de fractie bevreemdt.

Leefbaar Hilversum maakt zich vooral zorgen over de consistentie van het gehele gebied. De gemeente moet verder kijker dan vijf of tien jaar. Het GAK-gebouw had van de fractie gesloopt mogen worden, omdat daarvan niemand gebruik zal maken,.

De **ChristenUnie** is blij met meer woningen voor starters, maar adviseert naar de inrichting van het gehele gebied te kijken.

Wethouder **Rensen** vindt dat wel degelijk rekening is gehouden met de stedenbouwkundige structuur van Hilversum. Het in samenhang brengen van een bepaald gebied zou de sloop van veel gebouwen betekenen, zoals het GAK-gebouw. Hij is blij met een afspraak over een redelijk eenvoudig plan dat past in de omgeving en waarmee voor 1 november gestart kan worden. Ook vanuit architectonisch oogpunt is het arbitrair om een groot gebied in één keer te ontwikkelen. Ook in Den Haag zijn bijvoorbeeld in een kortere tijd dan 15 jaar veel gebouwen gerealiseerd van verschillende architecten die uiteindelijk een mooi ensemble vormen. Het voorliggende plan is bedoeld om de benodigde 150 woningen snel te kunnen bouwen.

De **VVD** is tegen een stedenbouwkundige visie die inhoudt dat er sprake is van losse objecten in een ruimte.

Wethouder **Rensen** ontkent dat als hij de beelden voor zich ziet en raadt aan te gaan bouwen, ook om reden van de gemeentelijke begroting. De subsidieverdeling vindt plaats in twee tranches. Als de gemeente de eerste tranche misloopt is er niet per definitie een mogelijkheid om voor hetzelfde gebouw een beroep te doen op een subsidie in de tweede tranche. Er is volgens hem geen enkele belemmering om in december 2009 aan de slag te gaan en subsidie binnen te halen. Het enige risico dat de bouw niet op tijd zal kunnen beginnen is dat de raad niet instemt met het plan.

De **VVD** vraagt of het risico dat de subsidie niet wordt ontvangen bij de ontwikkelaar ligt.

Wethouder **Rensen** antwoordt dat het risico zowel bij de ontwikkelaar als bij de gemeente ligt. Het totale bouwvolume bevat een grote kostenpost die voor alle vijf torens tegelijkertijd gelden, zoals de

parkeergarage. Het is voor de ontwikkelaar daardoor zeer nadelig om de laatste twee torens niet te bouwen, zodat hij het risico daarvan zeer gering acht.

De **SP** vraagt of het college wel geld heeft gereserveerd voor het geval de laatste twee torens niet gerealiseerd worden.

Wethouder **Rensen** antwoordt dat er intern al afspraken zijn gemaakt over de buitenruimte. Als die twee laatste torens niet gebouwd worden, dan moet het college daarvoor iets regelen. Die kans is echter zo gering dat daarmee niet op voorhand rekening is gehouden.

Er is onderhandeld op het scherpst van de snede en de subsidieregeling is gebruikt om een doorbraak te forceren. Er lag een keihard contract, maar de situatie was dermate gewijzigd dat men zich daaraan niet wilde houden, waarna partijen zaken voor de rechter zouden moeten uitvechten. In dat geval zou men zeker weten dat de procedure lang zou gaan duren. Daarom was hij blij met de geforceerde doorbraak en het doorvoeren van de contractwijziging, waardoor 150 woningen gebouwd konden worden.

De **DLPH** wil weten waarom de wethouder het risico dat de twee laatste torens niet gerealiseerd worden als gering beschouwt.

De **VVD** neemt aan dat na het niet uitvoeren van het contract een inventarisatie van de juridische positie is gemaakt en wil die ter inzage hebben.

Wethouder **Rensen** zegt inzage in alle informatie toe.

De **SP** vraagt wat er gebeurt met de beschikbare ruimte als de twee laatste torens gedurende een bepaalde periode niet gebouwd worden.

Wethouder **Rensen** wijst erop dat in het gehele gebied een parkeergarage zal komen. De vierde en vijfde toren moeten er in 2011 gerealiseerd worden en als dat niet gebeurt is er tot dat jaar de gelegenheid om daarover afspraken te maken.

De **SP** vertrouwt erop dat de wethouder dat punt zal regelen.

Wethouder **Rensen** vervolgt dat de erfpacht zal worden betaald door de vereniging van eigenaren. Dat bedrag stijgt door de jaren heen.

In de binnenstad wil hij dynamiek hebben door jongeren daar te laten wonen. Ook ouderen leveren een bijdrage aan het verbeteren van de woningmarkt, maar dat moet op een juiste locatie gebeuren, zoals bij het derde woongebouw in Kerkelanden.

Het parkeren past binnen de norm van het bestemmingsplan en voldoet aan de opgelegde regels.

In antwoord op de vraag van het CDA over stijgende woonlasten gaat hij ervan uit dat de kosten van hypotheek en stijgende prijzen en inkomsten van kopers parallel verlopen zodat het voor starters aantrekkelijk is om toch te kopen.

De **SP** wijst erop dat huizenprijzen in de afgelopen tien jaar zijn verdubbeld, wat niet is gebeurd met salarissen.

Wethouder **Rensen** meent dat de huizenprijzen in tien jaar niet zijn verdubbeld en wil een langere periode bezien, waarin zijn redenering wel stand houdt.

De **VVD** herhaalt de vraag over afwijkingen van de oorspronkelijke randvoorwaarden.

Wethouder **Rensen** heeft de belangrijkste overeenkomsten en verschillen aangegeven, maar zegt toe de oorspronkelijke randvoorwaarden ter inzage te zullen leggen.

De **VVD** informeert hoe de subsidie zich verhoudt tot de woningtypes en herhaalt de vragen over de wijze van cofinanciering en het parkeren. Daarnaast herhaalt de fractie haar vragen over afbouwgaranties, het opschuiven van de oplevertermijn en de Europese aanbesteding.

Wethouder **Rensen** zegt nogmaals toe alle stukken daarover ter inzage te zullen leggen.

GroenLinks verzoekt de wethouder een reactie te geven op de groene uitstraling van het plan.

Wethouder **Rensen** was aarzelend over de kwaliteit van het groen bij een parkeergarage waar geen mensen wonen. Er zijn wat dat betreft dus aanzienlijke verschillen tussen groen bij gebouwen waar mensen wonen en waar dat niet het geval is.

De **DLPH** informeert of de infrastructuur op de 150 woningen zal zijn berekend.

Wethouder **Rensen** zegt van wel. Binnen het IBP zijn alle verkeersbewegingen en toekomstige ontwikkelingen meegenomen.

Advisering

De **SP**, de **PvdA** en **D66** adviseren positief.

Het **CDA**, de **VVD**, de **ChristenUnie**, de **DLPH**, **GroenLinks** en **Leefbaar Hilversum** maken een voorbehoud.

Randvoorwaarden en grondexploitatie Stationsgebied Noord

De **SP** is blij met de opmerking van de heer Pronk over burgerparticipatie, waarbij er verwarring was over de status van de uitnodiging. De fractie begrijpt dat een orgaan dat wordt gevraagd om advies te geven ook de kans moet krijgen om dat advies te formuleren.

Een integrale visie was beter geweest, maar dat beschouwt de **SP** als een leermoment. Bij de volgende stap in de procedure kunnen ook burgers betrokken worden.

De **VVD** vraagt of de **SP** iets met de uitkomst van het inspraakproces zal doen.

De **SP** overweegt in een volgende raadsvergadering een motie in te dienen over een visie op hoogbouw.

De **PvdA** sluit zich in grote lijnen aan bij de **SP** en wil op basis van het voorliggende stuk verder gaan. De fractie hoopt dat een mooie entree van Hilversum zal ontstaan.

Het **CDA** sluit zich daarbij aan en spreekt haar dank uit voor het verrichte werk. Twee zinnen zijn voor de fractie onduidelijk: “Het gebouw wordt zoveel mogelijk in de hoek van de Schapenkamp en de Stationsstraat geplaatst, terwijl de toren maximaal die hoek opzoekt.” De fractie neemt aan dat het daarbij gaat om zowel de plint als de toren. De andere onduidelijke zin voor de fractie is: “Als de plint een maximale omvang krijgt dient de ruimte tot aan de nieuwe tunnel betrokken te worden bij het plein.”

Het **CDA** hoopt dat in het plan maximaal rekening zal worden gehouden met duurzaamheid.

D66 dankt de insprekers voor de wijze van participeren in het project. Dat de toren de maximale hoek zal opzoeken vindt de fractie een enorme verbetering. Ook wil **D66** een studioruimte in het gebouw terughebben. Verder vraagt de fractie aandacht voor het oversteken via een vriendelijke constructie die vorm kan worden gegeven met groen. Dat er gebouwd zal worden verheugt de fractie.

GroenLinks informeert waarom het college de aanbevelingen van de werkgroep over duurzaamheid niet overneemt.

Wethouder **Rensen** zegt toe de duurzaamheidsnotitie wel over te zullen nemen. De toren wordt in de hoek gesitueerd om meer openbare ruimte te creëren, zodat het plan voldoet aan de geuite wens.

In Hilversum is er momenteel niet zoveel vraag meer naar studioruimte, welke vraag over vijf jaar er weer wel kan zijn.

D66 kan zich op dat punt een flexibele ruimte voorstellen.

Leefbaar Hilversum maakt een opmerking over de kwaliteit van het zicht over het plein. Duizenden fietsen staan op locaties die daarvoor niet bedoeld zijn, zodat er maatregelen nodig zijn voor het realiseren van een ondergrondse fietsenstalling.

De **SP** spreekt haar dank uit aan de werkgroep.

De **VVD** wil een integrale ruimtelijke visie op de ostrand van de binnenstad hebben. Die is er niet en daarom komen er nog meer incidenten, waarbij wordt gebouwd vanuit een programmavolume in plaats van vanuit de kwaliteit van de ruimte zelf. De gemeente zal eerst moeten zorgen voor een visie, waardoor allure zal ontstaan: een echte structuur, straatwanden, een levendige plint en veel groen; een stedenbouwkundige structuur die qua maat en schaal aansluiting zoekt met het station in het oude centrum; geen modernistische blokkendozen meer en een cijfermatige onderbouwing van vraag en aanbod. Daarnaast wil de **VVD** burgers echt betrekken bij de totale planvorming en niet alleen bij het bouwen.

De **voorzitter** stelt vast dat de discussie op een ander moment wordt voortgezet en sluit die om 21.15 uur.

Aldus vastgesteld op
De griffier,

dhr. F. Zwertbroek.

De voorzitter,

dhr. F. van Osch.